

БУДІВЕЛЬНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**Кафедра “Будівельні, колійні та
вантажно-розвантажувальні машини”**

А.В.Погребняк, А.В.Свтушенко

**ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ОБ’ЄКТІВ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ З БОКУ
ПРОПОЗИЦІЙ**

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни

«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

Частина 1

Харків 2009

Погребняк А.В., Євтушенко А.В. Економічна сутність об'єктів інтелектуальної власності з боку пропозицій: Конспект лекцій. – Харків: УкрДАЗТ, 2009. – Ч. 1. – 14 с.

Даний конспект лекцій розкриває тему економічних функцій різноманітних форм інтелектуальної власності, процесів її формування й обігу в ринковій економіці.

Рекомендується для студентів спеціальності 7.090214 «Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини й устаткування» усіх форм навчання.

Бібліогр.: 11 назв.

Конспект лекцій розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри БКВРМ 5 листопада 2007 р., протокол № 3.

Рецензенти:

проф. Б.М. Стефанов,

доц. О.І Зоріна

А.В.Погребняк, А.В.Євтушенко

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ОБ'ЄКТІВ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ З БОКУ
ПРОПОЗИЦІЙ

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ
з дисципліни
«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

Частина 1

Відповідальний за випуск Погребняк А.В.

Редактор Решетилова В.В.

Підписано до друку 28.11.07 р.

Формат паперу 60x84 1/16 . Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 0,75. Обл.-вид.арк. 1,0.

Замовлення № Тираж 150 Ціна

Видавництво УкрДАЗТу, свідоцтво ДК № 2874 від. 12.06.2007 р.
Друкарня УкрДАЗТу,
61050, Харків - 50, пл. Фейєрбаха, 7

**УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

БУДІВЕЛЬНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра «Будівельні, колійні та
Вантажно-розвантажувальні машини»

А.В.Погребняк
А.В.Евтушенко

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ
з дисципліни «Інтелектуальна власність»
Частина 1: «Економічна сутність об'єктів
інтелектуальної власності з боку пропозицій»

Харків 2008

Конспект лекцій розглянутий і рекомендований до друку на засіданні кафедри БКВРМ 5 листопада 2007 р., протокол № 3.

Рекомендуються для студентів спеціальності 7.090214 «Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини й устаткування» усіх форм навчання.

Укладачі:

доц. А.В. Погребняк

доц. А.В. Євтушенко

Рецензенти:

проф., к.т.н, Б.М. Стефанов

доц., к.т.н , О.І Зоріна

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Загальні положення	4
2 Економічна сутність об'єктів інтелектуальної власності з боку пропозиції	7
2.1 Економічна сутність патентів	7
2.1.1 Концептуальні підходи до дослідження економічної сутності патентів	8
2.1.2 Обмежена монополія патенту	10
2.1.3 Конкурентна роль патенту	10
2.2 Економічна сутність авторського права	11
2.2.1 Економічна властивість об'єктів авторського права	11
2.2.2 Економічний стимул інтелектуальної і творчої діяльності	12
Список літератури	13
Додаток А	14

ВСТУП

Сама природа інтелектуальної власності (ІВ) має нерозривний потрійний характер. По-перше, регулювання ІВ – значно розвинена галузь законодавства. По-друге, вона включає приватні підприємницькі економічні права. Нарешті, по-третє, будучи реалізованими в економічному середовищі, ці права неминуче вимагають відповідного керування.

Потрійна природа досліджуваного об'єкту припускає необхідність не тільки огляду юридичних, економічних і управлінських принципів інтелектуальної власності в контексті сучасних, керованих знань конкуренції, але й по можливості подання всіх трьох принципів послідовним об'єднаним способом.

Метою сучасного підходу до аналізу інтелектуальної власності є інтеграція економічного, юридичного й менеджеріального аспектів проблеми.

На відміну від юридичного підходу, економічна теорія в даний момент не готова запропонувати комплексний теоретичний підхід до аналізу інтелектуальної власності.

Безліч окремих аспектів питання були досить добре освітлені в рамках економічної теорії, однак відповідні дослідження мають фрагментарний характер і слабо взаємозалежні.

Таким чином, даний конспект лекцій висвітлює питання економічних функцій різноманітних форм інтелектуальної власності, процесів її формування й обігу в ринковій економіці на основі застосування інструментарію економічних теорій трансакційних витрат, контрактів, прав власності, суспільного сектора, а також теорії соціокультурних циклів.

Головним завданням конспекту лекцій є вироблення в студентів навичок застосування неінституціонального інструментарію для дослідження економічних систем на прикладі виробництва й ринкового обігу об'єктів інтелектуальної власності.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Інтелектуальна та творча діяльність є однією зі специфічних форм людської діяльності: господарської, соціокультурної і т.п. Загальна системна характеристика людської діяльності

запропонована М.С.Каганом [3]. Поняття «людська діяльність» включає:

- біологічну життєдіяльність людини;
- соціокультурну, «специфічно людську» діяльність.

Можна виділити три основних елементи діяльності:

1) **суб'єкт** наділений активністю і направляє її на об'єкти або на інших суб'єктів;

2) **об'єкт**, на який направляється активність суб'єкта;

3) **сама ця активність**, що виражається в тім або іншому способі оволодіння об'єкта суб'єктом або у встановленні суб'єктом комунікативної взаємодії з іншими.

Загальноприйняте визначення інтелектуальної власності приводиться Всесвітньою організацією інтелектуальної власності ВОІВ (WIPO) [1]. **Інтелектуальна власність** означає твори людського розуму – винаходи, літературні й художні твори, символіку, назви, зображення й образи, використовувані в торгівлі.

Необхідність в уточненні визначення інтелектуальної власності стає тим більше очевидним, якщо взяти до уваги не тільки завдання юридичної практики, але також і не менш важливі завдання економічного аналізу інтелектуальної власності й формування підприємницьких цілей, пов'язаних зі створенням і обігом у суспільстві об'єктів ІВ. Уперше спробу комплексного визначення інтелектуальної власності зробив Б. Претнар, давши такі визначення [2]:

«Інтелектуальна власність -

(1) галузь права що має справу з

(2) корисністю, застосовністю, придбанням, примусом і запобіганням зловживанням приватними юридичними правами в деяких формах інтелектуальних утворень у промислових, наукових, літературних і артистичних галузях, а також у деяких формах ідентифікації підприємницької діяльності з метою

(3) їхнього економічного використання в конкурентній підприємницькій діяльності у виробництві, комерції і торгівлі».

Інтелектуальну власність розділяють на дві категорії:

- **промислову власність**, що включає винаходи (патенти), товарні знаки, промислові зразки й географічні вказівки джерела походження;

- **авторське право**, що включає літературні й художні твори (романи, вірші і п'єси, фільми, музичні добутки), твори образотворчого мистецтва (малюнки, картини, фотографії і скульптури), а також архітектурні спорудження.

Суміжні права включають права артистів-виконавців на їхнє виконання, права виробників фонограм на їхні записи й права віщальних організацій на їх радіо- і телевізійні програми [4].

Дана класифікація інтелектуальної власності загальноприйнята і адаптована для наступних класифікацій залежно від завдань аналізу. Зокрема, класифікація ІВ уточнюється в контексті розгляду головних цілей політики прав інтелектуальної власності, що лаконічно викладена в одній з публікацій ВОІВ (WIPO): «Загалом кажучи, є два головних пункти політики, що лежать в основі прав інтелектуальної власності. Перший – політика, що заохочує нові інтелектуальні утвори. Це – головний пункт політики патентів, промислових зразків і авторського права. Другий головний пункт політики – організоване функціонування ринку, щоб уникнути безладдя і обману. Це – головний пункт політики товарних знаків, прав на географічні індикатори і захисти від несумлінної конкуренції» [1].

Таким чином, **ринкова інтерпретація** прав інтелектуальної власності різна й тісно пов'язана з об'єктами таких прав, їхнім специфічним призначенням, а в певних випадках і з умовами їхнього створення (виробництва). Отже, спільність об'єктів ІВ як утворень людського розуму зовсім не припускає загальних економічних підходів до їхнього розгляду[5].

У зв'язку із цим з метою аналізу важливо розглядати **ринкову класифікацію** інтелектуальної власності, яка запропонована Б.Претнарном [2]. Вона будується на основі класифікації форм інтелектуальної власності за ознакою їхнього впливу на ринкову систему попиту та пропозиції й формулюється в такий спосіб.

На конкурентному ринку патенти і авторське право належать правам інтелектуальної власності на стороні **пропозиції**, у той час як товарні знаки й стримування несумлінної конкуренції належать правам інтелектуальної власності на стороні **попиту**.

Відмітна характеристика інтелектуальної власності – аспект «**суспільного блага**». Суспільні блага характеризуються їхнім *неконкурентним використанням*: споживання такого блага однією особою не зменшує його вартості для іншої особи. **Інформація** – приклад суспільного блага. Якщо індивід має деяку інформацію, то вона усе ще є однаково коштовною для іншого індивіда. Навпаки, коли індивід опановує часткою блага, вона більше не може використатися іншою особою. Крім того, існує характеристика *не виключення суспільного блага*. Споживання суспільних благ не може бути ефективно виключене в тому розумінні, що в умовах вільного ринку неможливо виключити суспільні блага зі споживання тими, хто не оплатив за це споживання (*проблема безбілетника*).

Яка ж роль держави в регулюванні створення й використання об'єктів інтелектуальної власності? Її можна виявити, дослідивши як об'єкт державної політики один з характерних напрямків інтелектуальної й творчої діяльності – **науково-дослідну діяльність**. Адже саме в науково-технічній сфері створюється значна частина інновацій, які стають згодом об'єктами прав інтелектуальної власності.

В науці як невід'ємній частині суспільного сектора роль держави підсилюється ще в результаті двоїстого характеру економічної віддачі витрат на наукові дослідження. Суть його полягає в тім, що « невизначений і часто нереалізований індивідуальний прибуток від наукового відкриття неминуче менше тієї значної суспільної віддачі, що приносять відкриття і радикальні нововведення. Цей факт можна вважати доведеним теоретично і емпірично, на численних прикладах (від пеніциліну до ксероксу)» [6].

2 ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ З БОКУ ПРОПОЗИЦІЇ

2.1 Економічна сутність патентів

Відповідно до класифікацій, наведених в 1 розділі, політика захисту прав інтелектуальної власності на винаходи реалізується

через патенти. Можна скористатися визначенням патентів на винаходи, наведеним на офіційному сайті WIPO: «**Патент** являє собою виключне право, надане на **винахід**, що може бути **продуктом** або **способом**, що дозволяє зробити що-небудь повному або пропонує нове технічне рішення завдання. ... Патент представляє своєму **власникові охорону** на винахід. Охорона надається на обмежений строк, який, як правило, становить 20 років» [4]. Поряд із наведеними існує чимала кількість інших визначень патентів, що уточнюють або розширюють їхню роль у регулюванні прав власності на такі результати наукової пізнавальної діяльності, якими є винаходи.

У наведеному Б.Претнар [2] визначенні ІВ патенти можуть інтерпретуватися як юридичне закріплення особливого роду прав власності на винаходи як одну з форм інтелектуальної власності з метою їх (винаходу) економічного використання. В такий спосіб очевидно, що патенти, за допомогою надання на обмежений строк юридичного захисту власникові патенту, формують певні, причому особливі, правила ринкового обігу винаходів. Очевидно також, що існування такого захисту деякою мірою економічно виправдується співвідношенням витрат і вигід, що виникають в агентів ринку. Отже, **по-перше**, патентна система захисту прав власності на винаходи повинна стимулювати винахідника займатися винахідницькою діяльністю. **По-друге**, патентна система повинна надати можливість широкого використання винаходів. Нарешті, **по-третє**, патентна система є механізмом виключення осіб з об'єднаного або роздільного несанкціонованого споживання, вирішуючи тим самим деякою мірою проблему «безбілетника».

2.1.1 Концептуальні підходи до дослідження економічної сутності патентів

Із сучасної наукової літератури відомі чотири основні **економічні теорії патентів**, які по-різному інтерпретують їхню економічну сутність [4]:

- **теорія стимулювання винаходу**: очікування одержання патентів спонукає до створення корисного винаходу;

- **теорія розкриття:** патенти забезпечують широкий доступ до відомостей про винаходи і їхнє використання, стимулюючи винахідників розкрити свої винаходи. У протилежному випадку без патентного захисту винахідники тримали б свої винаходи в таємниці;

- **теорія розвитку й комерціалізації:** патенти стимулюють інвестиції, необхідні для розвитку й комерціалізації винаходу;

- **теорія розвитку перспективних вишукувань:** патенти дають можливість регулярних вишукувань широкого кола похідних винаходів.

Зазначені теорії не обов'язково взаємно виключають одна одну. Очікування патенту могло б стимулювати винахід, і одночасне володіння патентом могло б стимулювати наступний розвиток. Відмінність же теорій характеризується розходженням передумов щодо умов, при яких винаходи створені, розвинені або комерціалізовані. Ці передумови в розглянутих теоріях робляться в основному щодо таких умов:

- природа й ефективність способів, відмінних від патентів, що стимулюють винаходи й супутню їм діяльність;

- передумови успіху для групи потенційних винахідників, щоб працювати на різноманітних і не конкуруючих ідеях або зосередитися на єдиній альтернативі або наборі близько зв'язаних альтернатив;

- трансакційні витрати ліцензування винаходу в умовах патентів і без патентів;

- чи відбуваються множинні дії, пов'язані з винаходом, подальшим розвитком і комерціалізацією нової технології, у межах єдиної організації або ж кілька організацій діють на різних стадіях процесу;

- яким чином різні винаходи зв'язані один з одним як системи.

Проте можна говорити про дві домінуючі концепції, що лежать в основі різних економічних теорій патентів. Перша відображає традиційні погляди економістів на природу і економічну функцію патентів : «Традиційний погляд на патентну систему має на увазі, що патент надає монополістичну владу тримачу патенту і що патентна система спричиняє суспільні витрати, які обмежують використання запатентованого винаходу» [7].

2.1.2 Обмежена монополія патенту

Для винахідника встановлюється **ринкова монополія на обмежений строк** у випадку, коли винахід захищений патентом. Під час відсутності патентного захисту винахідник не може дістати монопольний прибуток, що він міг би одержати, установлюючи ціну вище конкурентоспроможного рівня, і, як наслідок, він нездатний відшкодувати витрати на науково-дослідні роботи й дослідно-конструкторські розробки (НДДКР), які зроблено в процесі створення нового винаходу. Ці витрати специфічні, тому що при невдачі вони не можуть бути відшкодовані іншим способом (не відшкодовують капіталовкладень). Тому без монопольного положення та відповідного йому монопольного прибутку відсутній стимул винаходити, тому що витрати на дослідження не можуть бути відшкодовані інакше. Термін дії монополії, установлений патентним захистом, повинен бути досить тривалим за часом, щоб досягти бажаної мети створення стимулу винаходити. ***Іншими словами, монополія повинна бути встановлена на такий строк, протягом якого вартість НДДКР відшкодується повністю.***

Отже, у рамках теорії обмеженої монополії патентів стимулом до винаходу є монопольний прибуток, отриманий в результаті інновації. Патенти ж служать коштами створення монополії на винахід, без якої немає стимулу винаходити.

2.1.3 Конкурентна роль патенту

Поряд із традиційними теоріями обмеженої монополії патентів існують і активно розвиваються альтернативні економічні теорії, засновані на *конкурентній* ролі патентів.

Навіть коли новий виріб готовий до виходу на ринок, треба сказати, що рідкий винахід у дійсності негайно захоплює цей ринок шляхом витіснення з нього попередників. Так, «транзистори не заміщали вакуумні трубки раптово, текстові процесори не усували негайно друкарські машинки. Причина в тім, що є істотні інвестиції, зроблені в старі технології. Ці інвестиції – не тільки внески в машини спеціального призначення, чия економічна вартість, можливо, упала до нуля, але також і внески в спеціалізований людський капітал, що може

використатися тільки зі старою технологією. Таким чином, навіть застаріла технологія може являти дуже реальну конкуренцію новій технології. Старіння лише означає, що покупці не будуть робити додаткові, нові інвестиції в старі технології. Але це також не означає, що вони негайно припинять використовувати їх» [8].

Наведене пояснення є наочним прикладом того, що патенти, які створюють монополію на винахід за допомогою *юридичного* виключення несанкціонованого споживання на певний строк, не створюють, проте, миттєво монополію на ринку продуктів, що сформувалась до появи на ньому нового (заснованого на винаході) продукту [5].

Отже, поряд з *монопольним стимулом винаходити з метою отримання монопольного прибутку існує конкурентний стимул винаходити з метою запобігання втратам (негативному прибутку), які неминуче відбулися б під час відсутності інноваційної діяльності* (монопольний і конкурентний стимули винаходити аж ніяк взаємно не виключають один одного, тому що займають різні позиції у функціональному циклі винахідницької діяльності).

2.2 Економічна сутність авторського права

Для визначення терміну «**авторське право**» спочатку знову звернемося до визначення WIPO: «**Авторське право** – це юридичний термін, що визначає права, надані авторам літературних і художніх творів» [4].

Відповідно до ринкової класифікації інтелектуальної власності авторське право, подібно патентам, належить до прав інтелектуальної власності на стороні пропозиції.

Очевидно, можна припустити, що авторське право виконує економічні функції, схожі з патентами: «**Основа економіки промислової інтелектуальної власності майже ідентична культурній інтелектуальній власності, і економічні дослідження забезпечили багато важливих теоретичних досягнень, які безпосередньо переносяться на авторське право**» [9].

2.2.1 Економічні властивості об'єктів авторського права

Першою особливістю авторського права є те, що його об'єкти мають властивості суспільного блага. « У той час, як вартість створення роботи, що є об'єктом авторського права, - наприклад, книги, кінофільми, пісні, карти і т.д. - часто висока, вартість репродукування роботи, зробленої самим творцем або тими, кому робота стала доступною, - часто низька. І як тільки копії стають доступні іншим, виготовлення додаткових копій зовсім недорого для таких користувачів» [10]. Поряд із цим наукові добутки й твори мистецтва є важливими елементами культури суспільства, створюються нові добутки, у сукупності, що грають значну роль у культурному розвитку суспільства. І знову такі суспільні вигоди мають характер **суспільного блага**. Оскільки суспільні витрати добутку в достатньому ступені не відображаються в приватних витратах власника добутку, необхідно юридичне закріплення права власності (авторське право), щоб розв'язати проблему суспільного блага.

В умовах вільного ринку остаточно ціна авторського добутку включала б тільки граничні витрати її копіювання. У такій ситуації авторів добутку економічно не вигідне створення нових добутків, оскільки його сукупні доходи в цьому випадку будуть недостатні для покриття витрат на створення добутку. Отже, суспільні вигоди від публікації добутку будуть втрачені.

2.2.2 Економічний стимул інтелектуальної й творчої діяльності

Другою особливістю авторського права, подібно патентам, є забезпечення необхідних стимулів творцем: «Захист авторського права – права власника запобігти створенню копій – у першу чергу висуває компромісний вибір між витратами на обмеження доступу до добутку і вигодами від забезпечення стимулів створювати добуток. Досягнення правильного балансу між доступом і стимулами – центральна проблема в законі про авторське право» [10]. Зазначена проблема не що інше, як проблема ефективного розподілу ресурсів за допомогою застосування авторського права. Права власності, надані авторським правом, є **винятковими**: вони надають їхньому власникові виключне право вирішувати долю захищених

добутків. Власники авторського права забезпечені достатнім набором виключних прав, щоб уповноважити відтворення, адаптацію, суспільний розподіл, суспільний показ і виконання роботи. Вони можуть продавати ці права або «ліцензувати» їх іншим за плату. Тільки автор вирішує, чи може інформація, що міститься в його добутку, бути скопійованою і наданою в розпорядження інших. Тому центральна проблема полягає в тому, що розподіл виключних прав, поряд зі сприянням виробництву інформації, може також обмежувати поширення інформації, один раз створеної. Однак ціна повинна бути вище, ніж гранична собівартість, щоб у першу чергу забезпечити стимули створити роботу. Творець повинен бути здатний відшкодувати не тільки вартість добутку як вираження ідеї, але й внаслідок невизначеності попиту між ціною й граничною собівартістю роботи у випадку невдачі. У підсумку стимули для створення інформації забезпечуються на шкоду оптимальному використанню створеної інформації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1 WIPO. The Management of Internet Names and Addresses: Intellectual Property Issues. WIPO publ. № 439 (E). Geneva, 1999.
- 2 Pretnar, Bojan. Intelektualna lastina v sodobni konkurenci in poslovanju: pravne oznove, ekonomska analiza in pojetniski cilji. Ljubljana: GV Založba, 2002.
- 3 Каган М.С. Человеческая деятельность. Опыт системного анализа. - М.: Политиздат, 1974.
- 4 Офіційний сайт WIPO. http://www.wipo.int/ru/about-ip/index.html?wipo_content_frame=/ru/about-ip/patents.html.
- 5 Елисеєв А.Н., Шульга И.Е. Институциональный анализ интеллектуальной собственности: Учеб. пособие. - М.: ИНФРА-М, 2005. - 192 с.
- 6 Дынкин А.А., Иванова Н.И. Экономика науки и научная политика // Наука и научная политика. - М.: ИМЭМО РАН, 1996.
- 7 Nelson, Richard D. and Mazoleni, Roberto. Economic Theories About the Costs and Benefits of Patents.
- 8 Kitch T.W. Patents: Monopolies or Property Rights? In: Palmer, John and Zerba, Richard O. (Eds.), Research in Law and Economics. Vol.8 (The Economics of Patents and Copyrights). JAI Press Inc., London, 1986.
- 9 Watt, Richard. Copyright and Economic Theory. Edward Elgar, Cheltenham, UK, 2000.
- 10 Landes, William M., Posner, Richard A. An Economic Analysis of Copyright Law // Journal of Legal Studies. Vol. XVIII, University of Chicago, June 1989/

11 Харитонов Є.О., Дришлюк А.І. Цивільне право України. Елементарний курс: Навч. посібник. - Суми: ВТД "Університетська книга", 2006. – 352 с.

ДОДАТОК А

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

1 Дайте визначення інтелектуальної і творчої діяльності. У чому особливості ІВ як специфічної форми людської діяльності?

2 Дайте відомі вам визначення інтелектуальної власності. У чому полягає подібність і відмінності ІВ у порівнянні з іншими видами власності?

3 Наведіть відомі вам класифікації інтелектуальної власності. Перелічіть і дайте коротку характеристику основним категоріям інтелектуальної власності. Поясніть розходження між ІВ на стороні пропозиції і на стороні попиту.

4 Охарактеризуйте економічні проблеми, пов'язані з виробництвом суспільних благ. Поясніть особливості виробництва інформації як суспільного блага.

5 Чому ІВ на стороні пропозиції має юридичну природу?

6 У чому полягає монопольний стимул винаходити?

7 У чому полягає конкурентний стимул винаходити?

8 Які основні теорії обмеженої монополії патентів, їхні подібність і розходження?

А.В. Погребняк
А.В. Евтушенко

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ
з дисципліни «Інтелектуальна власність»
**Розділ: «Економічна сутність об'єктів інтелектуальної власності
з боку пропозицій»**

Відповідальний за випуск Погребняк А.В.

Редактор _____

Підписано до друку _____

Формат паперу 60х 84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,0. Обл.-вид.арк.1,25.

Замовлення № _____. Тираж 300 Ціна договірна

Видавництво Укрдазту, свідоцтво ДК № 112 від 06.07.2000 р.

Друкарня Укрдазту,
61050, Харків-50, пл..Фейербаха, 7

РЕЦЕНЗІЯ

на конспект лекції з дисципліни
«Інтелектуальна власність»

Розділ: «Економічна сутність об'єктів інтелектуальної власності з боку пропозицій» авторів А.В. Погребняка., А.В.Евтушенко.

Запропонований конспект лекцій знайомить майбутніх спеціалістів з особливостями становлення, функціонування та перспективами розвитку інституту інтелектуальної власності. Особливість даної категорії полягає в її міждисциплінарності, оскільки в досліджувальний простір інтелектуальної власності потрапляють різноманітні аспекти технічного, економічного, соціально-правового характеру. Коло економічних проблем включає особливості регулювання відношень по створенню, оцінці, промислового й комерційному використанню об'єктів інтелектуальної власності.

У даному конспекті лекції інтелектуальна власність розглядається як економіко-правова категорія, тобто в діалектичному поєднанні її економічного змісту і юридичної форми.

Характеристика економічного змісту інтелектуальної власності передбачує її дослідження, як системи економічних відносин між певними суб'єктами, які в умовах ринкової економіки представляють собою товар особливого роду, особливої природи - нематеріальної.

У цілому конспект лекції відповідає вимогам, які надаються до публікацій такого роду й може бути опублікована у відкритій печаті.

К.т.н., доцент кафедри
« Менеджмент на транспорті»

О.І. Зоріна

РЕЦЕНЗІЯ

на конспект лекції з дисципліни
«Інтелектуальна власність»

Розділ: «Економічна сутність об'єктів інтелектуальної власності з боку пропозицій»
авторів А.В. Погребняка., А.В.Евтушенко.

У даному конспекті лекції розглядаються найбільш значні концепції в області економічного аналізу інтелектуальної

власності, які дозволяти студентів отримати представлення про широкий спектр альтернативних теоретичних підходів до економічного аналізу засобів індивідуалізації й об'єктів патентного й авторського права.

Метою сучасного підходу до аналізу інтелектуальної власності є інтеграція економічного, юридичного й менеджеріального аспектів проблеми.

У порівнянні з юридичним підходом, економічна теорія не готова запропонувати комплексний теоретичний підхід до аналізу інтелектуальної власності.

Таким чином даний конспект лекції дозволить виробити в студентів навичок використання неінституціонального інструментарія до дослідження економічних систем на прикладах виробництва й ринкового обертання об'єктів інтелектуальної власності.

У цілому конспект лекції відповідає вимогам, які надаються до публікації такого роду й може бути опублікований у відкритій печаті.

Професор кафедри «БКВРМ», к.т.н
Б.М.Стефанов

В И Т Я Г

з протоколу засідання кафедри «БКВРМ» № 3 від 05.11.2007
ПРИСУТНІ: проф. Є.С.Венцель, доц. Є.В.Коновалів, проф.
Б.М.Стефанов, доц. В.М.Гончарів, доц. А.В.Євтушенко, доц.
О.В.Суранов, доц. А.О.Бабенко., доц. А.В.Погребняк, , доц.
Л.М.Козар, доц. А.М.Кравець, ас. Горбань В.Г., зав. лаб.
О.І.Анзін, уч.майстер І.А.Деркач, ст.лаб. З.І.Кудіна, лаб.
Гончарова Т.В., лаб. Сосницька І.І.

СЛУХАЛИ: доповідь доц. А.В.Погребняка, щодо готовності до друку конспекту лекцій з дисципліни «Інтелектуальна власність». Розділ: «Економічна сутність об'єктів інтелектуальної власності з боку пропозицій», авторів: доц. А.В.Погребняка., А.В.Євтушенко.

УХВАЛИЛИ: конспект лекцій визначити потрібним ,
схвалити його та рекомендувати до друку.

Секретар

І.І.Сосницька